

Double Standard กับ Double Standards

สมชัย บวรกิตติ**

Somchai Bovornkitti**

*สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา, กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

**The Academy of Science, The Royal Institute of Thailand, Bangkok, 10300

Corresponding author. E-mail address:s_bovornkitti@hotmail.com

หลังจากเป็นวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้มีพระราชดำรัสต่อผู้ที่เข้าทูลละอองพระบาทถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสมหามงคลที่พระองค์ท่านได้เจริญพระชนมายุเวียนมาครบ ๗๔ พรรษาซึ่งในตอนหนึ่งพระองค์ทรงใช้คำ “ดับเอิล สแตนดาร์ด” ตรัสว่าก่อผลต่อบุคคล ต่อหน่วยงานและต่อประเทศชาติ พระองค์ท่านทรงเชิญชวนผู้ฟังให้ช่วยกันหาศัพท์บัญญัติภาษาไทย จากนั้นก็มีผู้นำคำในพระราชดำรัสของพระองค์ท่านไปใช้ด้วยคำภาษาอังกฤษ ๒ แบบคือ double standard และ double standards เนื่องจากผู้เขียนพลาดโอกาสสดับพระราชดำรัสของพระองค์ท่านจึงไม่ทราบว่าจะพระองค์ท่านใช้คำเอกพจน์หรือพหูพจน์

โดยฉบับฉันทน์ ราชบัณฑิตยสถานหนึ่งบัญญัติเป็นภาษาไทยว่ามาตรฐานทวิเกณฑ์^(๑) ซึ่งตรงนัยและเพราะดี ต่อมานักการเมืองอาวุโสท่านหนึ่ง (มีผู้อ้างว่าคือ ฯพณฯ ท่าน ชวน หลีกภัย) บัญญัติคำ double standard ว่า “การเลือกปฏิบัติ” ซึ่งเหมาะกับพหูพจน์ตรงกับคำภาษาอังกฤษในพจนานุกรม^(๒) ผู้เขียนเองก็เคยลองเสนอ double standard ในความหมาย “มาตรฐานสองนัย”^(๓) แต่คนส่วนมากยังคงใช้ในความหมาย “สองมาตรฐาน” ซึ่งตรงกับคำ double standards ที่เป็นพหูพจน์

ในนิตยสารไทม์ฉบับล่าสุดวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๔๗ Susanna Schrobsdorff^(๔) เขียนบทความชื่อ Double standards: available in his and hers วิพากษ์การโต้ว่าที่ระหว่างนาย Donald Trump กับ นาง Hillary Clinton ยกตัวอย่างการใช้คำ double standard และ double standards ที่สมนัยชัดเจนดีมากแต่ลงท้ายด้วยมาตรฐานสองนัยจากความเป็นผู้หญิงของเธอ โดยก่อนจะนายทรัมป์ว่าที่พูดยกตนว่า “I know I did better than Hillary” นั้นเพราะ “He ranked himself”

หมายเหตุ:(๑) ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษมีเฉพาะคำเอกพจน์^(๒) นิยามว่าเป็น the moral code imposing a different and more restrictive standard of behavior on women than on men, especially in matters of sex ซึ่งหมายถึงมาตรฐานเดียวที่มีสองพหูพจน์ตามโอกาสใช้

(๒) ในช่วงชีวิตการทำงานฉบับปัจจุบัน ผู้เขียนมีประสบการณ์ในหน่วยงานกับบุคคลมาตรฐานสองนัยและบุคคลสองมาตรฐานจำนวนมาก จึงสนใจที่ประเทศไทยต้องอยู่ในสถานภาพปัจจุบัน

เอกสารประกอบการเรียบเรียง

๑. อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ.มาตรฐานทวิเกณฑ์.
วารสารราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕; ๒๗: ๕๓๖.
๒. Double standard. Webster's New World
Dictionary of The American Language.
The World Publishing Company, Cleveland
and New York, 1957, page 436.
๓. สมชัย บวรกิตติ. มาตรฐานสองนัย. ธรรมศาสตร์
เวชสาร
๔. Schrobsdorff S. Double standards: available
in his and hers. TIME October 10, 2016; p.47.